

dnia 25 marca 2020 r.

Nr 363/20/A

**DEKRET
BISKUPA GLIWICKIEGO**

W związku z nowymi ograniczeniami wprowadzonymi przez władze Rzeczypospolitej Polskiej z dniem 25 marca 2020 roku, należy na terenie Diecezji Gliwickiej przestrzegać, do odwołania, następujących zasad:

1. Utrzymane zostaje w mocy postanowienie z dnia 14 marca 2020 roku zawieszające godziny sprawowania Mszy świętych w kościołach parafialnych, filialnych i kaplicach. Księża jednak nadal pozostają zobowiązani do codziennego – **bez udziału wiernych, przy zamkniętych drzwiach** – sprawowania Mszy świętych w/w obiektach sakralnych w przyjętych na dany dzień intencjach. W mocy pozostaje także nakaz odprawiania każdego dnia dodatkowej Mszy świętej do Miłosierdzia Bożego w intencji wszystkich chorych, osób w niebezpieczeństwie śmierci, personelu medycznego oraz o ustanie szerzącej się epidemii. Udzielam prawa wszystkim kapłanom prawa binacji w dni powszednie oraz trynacji w niedziele i święta nakazane.
Solidaryzując się z apelem władz państwowych prosi się wiernych, by także w niedziele i święta nakazane pozostali w domach i korzystali z udzielonej im dyspensy od uczestnictwa w niedzielnej lub świątecznej Mszy świętej.
2. Ze względu na sytuację epidemiczną zalecam kapłanom, aby przygotowywanie paramentów a zwłaszcza kielicha do sprawowania Mszy świętej, spożywanie z niego Krwi Pańskiej oraz puryfikacja była pozostawione głównemu celebransowi, nawet jeśli są obecni kapłani koncelebrujący lub inni posługujący. Kapłani koncelebranci – jeśli są – powinni przyjmować komunię świętą przez zanurzenie Ciała Pańskiego w Krwi Pańskiej przed głównym celebransem, który spożywa całą pozostałą Krew Pańską, jako ostatni.
3. Ze względu na stan epidemiczny wszyscy wierni są zachęcani do jednoczenia się z Jezusem Chrystusem poprzez komunię świętą duchową, którą można przyjąć posługując się następującą modlitwą: *Jezu mój, wierzę, że jesteś obecny w Najświętszym Sakramencie. Miłuję Cię nade wszystko i pragnę zjednoczyć się z Tobą w mojej duszy. Ponieważ teraz nie mogę Ciebie przyjąć sakramentalnie, przyjdź przynajmniej duchowo do mego serca. Jednoczę się z Tobą jakbyś rzeczywiście był we mnie obecny, oddaję Ci się zupełnie i proszę gorąco: nie dozwól, abym kiedykolwiek oddalił się od Ciebie. Amen.*
4. Duszpasterze zobowiązani są przypomnieć wiernym, że czas komunii świętej wielkanocnej, nakazanej trzecim przykazaniem kościelnym, obejmuje w Polsce okres od Środy Popielcowej do Niedzieli Trójcy Świętej.
5. W okresie przedświątecznym zabrania się duszpasterzom odwiedzania chorych z sakramentami w domach, chyba, że osoba chora znajduje się w niebezpieczeństwie śmierci. W takim wypadku kapłan powinien zachować jak najdalej idące środki ostrożności pamiętając o możliwości udzielenia sakramentu namaszczenia chorych pędzelkiem lub patyczkiem kosmetycznym, zaś komunii świętej za pomocą łyżeczki.
6. Kwestia sprawowania Mszy świętej w domach zakonnych bądź udzielania komunii świętej osobom konsekrowanym w tychże domach będzie każdorazowo regulowana odrębnym rozporządzeniem wydawanym na prośbę przełożonych

poszczególnych domów, z uwzględnieniem ograniczeń wprowadzonych przez władze państwowe. W/w zezwolenia nie stanowią podstawy do udzielania komunii świętej podopiecznym zakładów opiekuńczych prowadzonych przez zgromadzenia zakonne.

7. Nadal pozostają zawieszona nabożeństwa Gorzkich żali i Drogi Krzyżowej we wszystkich kościołach i kaplicach, jak również wszelkie rekolekcje i misje parafialne, spotkania formacyjne, szkolenia, kursy, pielgrzymki i wyjazdy organizowane przez parafie i inne agendy Diecezji Gliwickiej.
8. Pozostaje w mocy nakaz ograniczenia uroczystości pogrzebowych jedynie do trzeciej stacji (na cmentarzu), którą można odprawić w obecności najbliższej rodziny zachowując jednak bezpieczną odległość pomiędzy obecnymi oraz przepis prawa państwowego o ograniczeniu liczby uczestników zgromadzenia do 5 osób – nie wliczając kapłana oraz obsługi ceremonii. Msza św. pogrzebowa może być odprawiona w dniu pogrzebu, lecz **bez udziału wiernych przy zamkniętych drzwiach** lub w terminie późniejszym, w zależności od ustaleń poczynionych z rodziną zmarłego.
9. Zaleca się by kościoły nadal pozostały otwarte celem umożliwienia wiernym indywidualnej modlitwy, mając jednak na uwadze ograniczenie do 5 liczby osób przebywających w kościele. Odpowiedzialność za realizację tego ograniczenia spoczywa na księżach proboszczach. W razie braku możliwości wyegzekwowania realizacji przepisów władz państwowych księża proboszczowie mogą podjąć decyzję o ograniczeniu czasu otwarcia świątyni, a nawet o jej czasowym zamknięciu.
10. Duszpasterze powinni przypomnieć wiernym, że ani II przykazanie kościelne ani też przepis kan. 989 KPK nie obligują ich do skorzystania z sakramentu pokuty i pojednania w okresie poprzedzającym święta Wielkiej Nocy. Nadto powinni pouczyć wiernych, że ze względu na nadzwyczajne i poważne okoliczności są uprawnieni do skorzystania z nadzwyczajnej drogi pojednania jaką jest wzbudzenie żalu doskonałego podjętego z miłości do Boga, który daje przebaczenie nawet grzechów śmiertelnych, jeśli zawiera w sobie: mocne postanowienie przystąpienia do sakramentu pokuty i pojednania, gdy tylko będzie to możliwe; wyznanie grzechów odpuszczonych w sposób nadzwyczajny w sakramentalnej spowiedzi pod sankcją wpadnięcia na nowo w grzech śmiertelny.
11. W związku z tym, że **nie będzie w parafii organizowana spowiedź przedświęteczna**, wyrazem duszpasterskiej troski niech będzie umożliwienie skorzystania z sakramentu pokuty i pojednania tym **wiernym, którzy o to poproszą**, z uwzględnieniem ogłoszonych obowiązujących norm bezpieczeństwa. **Miejscem takiej spowiedzi niech będzie zakrystia, kaplica, salka parafialna bądź inne pomieszczenie (nie konfesjonał)**.
Przy spowiedzi należy zachować większą odległość pomiędzy penitentem a spowiednikiem.
12. Przypominam o unikaniu wszelkich nadużyć związanych z sakramentem pokuty, jak np. spowiedź przez środki masowego przekazu (telefon, internet, itp.). Po ustaniu pandemii we wszystkich parafiach należy zorganizować spowiedzi parafialne.
13. Mając na względzie *Notę* Penitencjarii Apostolskiej z 20.03.2020 roku oraz przepis kan. 961, § 2 KPK udzielam zezwolenia, w nadzwyczajnych i poważnych sytuacjach, na udzielenie absencji generalnej kilku penitentom bez indywidualnego wyznania grzechów, to jest **Kapelanom szpitali zakaźnych oraz jednoimiennych** dedykowanych leczeniu osób zarażonych wirusem COVID-19 tym pacjentom oraz personelowi, którzy wyrażą wolę skorzystania z tej możliwości.
14. Korzystający z upoważnienia do absencji generalnej zobowiązani są do zachowania następujących warunków:

- a) powinni przed skorzystaniem z upoważnienia zawiadomić o swoim zamiarze Biskupa Gliwickiego, a gdy jest to niemożliwie ze względu na poważną sytuację nagłą powinni jak najszybciej poinformować go o udzielonej absolucji generalnej;
 - b) przed udzieleniem absolucji generalnej powinni zapytać penitentów – jeśli jest to możliwe – o ich wolę skorzystania z tej możliwości, jak również pouczyć ich o możliwość skorzystania z nadzwyczajnej drogi odpuszczenia grzechów, o której mowa w punkcie 10;
 - c) za każdym razem powinni pouczyć penitentów korzystających z absolucji generalnej o obowiązku wyznania wszystkich grzechów ciężkich tą absolucją objętych przy następnym indywidualnie sprawowanym sakramencie pokuty i pojednania, pod sankcją ponownego wpadnięcia w te grzechy;
 - d) udzielający absolucji generalnej powinni – w miarę możliwości – zastosować odpowiednie środki nagłaśniające, aby penitenci mogli usłyszeć rozgrzeszenie;
 - e) przy udzielaniu absolucji generalnej należy zachować obrzęd liturgiczny przewidziany w *Ordo Paenitentiae*.
15. Wszystkich wiernych – zarówno duchownych jak i świeckich – zachęcam do codziennej modlitwy różańcowej o godz. 20.30 tak, by mogła się ona zakończyć Apelem Jasnogórskim. Kapłanów i osoby konsekrowane proszę o jej odmawianie w swoich wspólnotach, zaś wiernych świeckich w swoich rodzinach.
16. Nadal zawieszona pozostaje posługa nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej.
17. Kapłani powinni zachowywać obowiązek rezydencji, pozostając do dyspozycji swoich wiernych. Niech jednak – jeśli to możliwe – starają się o kontakt z nimi za pośrednictwem Internetu czy telefonii stacjonarnej lub komórkowej. W kontakcie osobistym niech pamiętają o środkach bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego i o ograniczeniu liczby osób do 1.
18. Kuria Diecezjalna w Gliwicach, będzie czynna w ograniczonym wymiarze od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 12.00. W Wielkim Tygodniu Kuria będzie nieczynna. Wszyscy Penitenci są proszeni o załatwianie spraw nagłych za pośrednictwem swoich duszpasterzy. Możliwy jest także kontakt telefoniczny lub mailowy.

Celebracje Wielkiego Tygodnia

19. Duszpasterze powinni sprawować Mszę świętą w Niedzielę Palmową **bez udziału wiernych oraz innych osób posługujących**. W celebracjach parafialnych należy pominąć procesję z gałązkami palmowymi zachowując jednak sam obrzęd pobłogosławienia gałązek palmowych.
W Niedzielę Palmową nie przewiduje się specjalnego spotkania dla młodzieży oraz uroczystej liturgii sprawowanej w kościele katedralnym.
20. W Niedzielę Palmową, w Wielką Sobotę, podczas Liturgii Wigilii Paschalnej oraz w Okresie Wielkanocnym zabronione są jakiegokolwiek pokropienia.
21. Udział wiernych w Mszy świętej Krzyżma, Liturgii Męki Pańskiej i Wigilii Paschalnej nie jest nakazany przepisami prawa kanonicznego oraz liturgicznego stąd wierni nie biorący udziału w tych celebracjach nie zaciągają jakiegokolwiek grzechu.
22. Msza święta Krzyżma – z pobłogosławieniem świętego Krzyżma, olejów chorych i katechumenów – zostanie przez Biskupa Gliwickiego odprawiona w formie prostej, w katedrze, wyłącznie z udziałem zaproszonych przez niego kapłanów – współpracowników, bez udziału wiernych świeckich i osób konsekrowanych.
23. Mszę świętą Wieczerzy Pańskiej należy celebrować bądź koncelebrować **bez udziału wiernych** we wszystkich kościołach parafialnych Diecezji Gliwickiej. W celebracji należy pominąć obrzęd Umycia Nóg i procesję do Ciemnicy, pozostawiając Najświętszy Sakrament w tabernakulum. Z tego powodu zakazuje

się organizowania adoracji Najświętszego Sakramentu od Mszy świętej Wieczerzy Pańskiej aż do Liturgii Męki Pańskiej sprawowanej w Wielki Piątek.

24. Nie zezwala się na udzielanie wiernym, którzy nie będą mogli wziąć udziału we Mszy świętej Wieczerzy Pańskiej komunii poza Mszą świętą. Usilnie zachęca się ich jednak do komunii świętej duchowej zgodnie ze wskazaniami zawartymi w punkcie 3.
25. Wierni mogą w swoich domach odprawić wspólnie w godzinach popołudniowych lub wieczornych Drogę Krzyżową oraz połączyć ją z rodzinną adoracją Krzyża zgodnie ze wskazaniami zawartymi w punkcie 29.
26. Liturgię Męki Pańskiej należy sprawować we wszystkich kościołach parafialnych Diecezji Gliwickiej **bez udziału wiernych**. Podczas adoracji krzyża nie należy oddawać mu czci przez ucałowanie, a jedynie przez przyklęknięcie.
27. Do Modlitwy Powszechnej przewidzianej w obrzędach liturgicznych należy dodać następujące wezwanie:

*K: Módlmy się za całą ludzkość zmagającą się z pandemią, * za osoby zarażone groźnym wirusem, * za wszystkich którzy z narażeniem zdrowia i życia postępują chorym, * za sprawujących władzę i zabiegających o zażegnanie zagrożenia, * aby Bóg wspierał ich starania s swoją mocą * i okazał miłosierdzie całemu światu.*

GC: Módlmy się:

*Wszchemogący wieczny Boże w swojej ojcowskiej miłości wejrzyj na pokorne błaganie Twoich dzieci. + Przebacz nam nasze winy, oddal od nas wszelki lęk, okaż swoje miłosierdzie i obroń nas swoją wszechmocną prawicą od nieszczęścia pandemii, * abyśmy mogli wielbić Twoją niezmierną dobroć i miłość. Przez Chrystusa Pana naszego.*

W: Amen.

28. Z uwagi na zaistniałe okoliczności, nakazuje się w Liturgii Męki Pańskiej opuszczenie procesji z Najświętszym Sakramentem do Bożego Grobu. Tym samym nie ma konieczności jego wznoszenia. W związku z tym nie jest także dozwolona adoracja Pana Jezusa w Bożym Grobie oraz indywidualna adoracja Krzyża w kościele.
29. Duszpasterze niech zachęcą wiernych do przeprowadzenia adoracji Krzyża we wspólnotach rodzinnych, w domach. Nie zaleca się jednak oddawania czci Krzyżowi przez ucałowanie. Zamiast tego gestu należy zaproponować uklęknięcie całej rodziny przed krzyżem i wspólne, trzykrotne odmówienie następującej modlitwy:

*Kłaniamy Ci się Panie Jezus Chryste i błogosławimy Ciebie.
Żeś przez Krzyż i Mękę swoją odkupił świat.*

30. W Wielką Sobotę nie zezwala się na adorację Pana Jezusa w Bożym Grobie oraz na adorację Krzyża w kościele. Zachęca się natomiast wiernych, by w swoich domach wspólnie odczytali Mękę Pana Naszego Jezusa Chrystusa według Św. Jana rozdziały: J 18, 1 – 19, 42.
31. Duszpasterzom zabrania się organizowania i celebrowania tradycyjnego błogosławienia pokarmów na stół wielkanocny. Wiernym należy natomiast zaproponować obrzęd *Błogosławieństwa posiłku w domu przed śniadaniem wielkanocnym*, zgodnie z księgą: *Obrzędy błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, t. 2, Katowice 2001, nn. 1347 – 1350 którego tekst należy umieścić na stronach internetowych parafialnych i diecezjalnych.

32. Podczas Liturgii Wigilii Paschalnej, którą należy sprawować bez udziału wiernych we wszystkich kościołach parafialnych Diecezji Gliwickiej należy zachować:
- a) w Liturgii Światła wyłącznie następujące obrzędy: zapalenie w kościele Paschału i odczytanie Orędzia Wielkanocnego;
 - b) w Liturgii Chrztelnej wyłącznie odnowienie Przymierza Chrztu świętego (bez pokropienia).

Przepisy końcowe

33. Proszę o umieszczenie informacji o transmisjach internetowych, radiowych i telewizyjnych (jaka godzina i jaki kanał bądź program ewentualnie pasmo radiowe itp.) nabożeństw Niedzieli Palmowej oraz Triduum Paschalnego szczególnie z Jasnej Góry oraz Katedry Gliwickiej.
34. Wszystkie parafie, które technicznie są w stanie przeprowadzić transmisje internetowe z własnych kościołów parafialnych proszone są o realizację tego dzieła. Księża Proboszczowie są proszeni o zamieszczenie, z wyprzedzeniem, na parafialnych stronach internetowych oraz w gablotach ogłoszeniowych informacji dotyczących kwestii poruszonych w niniejszym zarządzeniu.
35. W zależności od rozwoju sytuacji związanej z pandemią, będą wydawane kolejne wskazania.

+ Jan Kopiec
Biskup Gliwicki

Ks. Sebastian Wiśniewski
Kanclerz